

Stavovi i potrošnja nautičara u Hrvatskoj

PRESS RELEASE

Što je TOMAS-Nautika 2007?

- "Stavovi i potrošnja nautičara u Hrvatskoj" ili TOMAS–Nautika 2007 jedino je kontinuirano istraživanje različitih obilježja putovanja i boravka nautičara u Hrvatskoj, koje je Institut za turizam u ljeto 2007. godine proveo po treći puta (prethodna istraživanja provedena su 2001. i 2004. godine)
- TOMAS-Nautika jedno je od istraživanja iz TOMAS obitelji, tj. istraživanja obilježja putovanja i boravka turista u Hrvatskoj koje Institut za turizam uspješno provodi od 1987. godine
- Ovo istraživanje, osim utvrđivanja profila nautičara koji danas posjećuju Hrvatsku, omogućava i donošenje zaključka o trendovima nautičke turističke potražnje te razlika u obilježjima različitih segmenata potražnje
- Istraživanje TOMAS–Nautika 2007 sponzoriraju Ministarstvo turizma RH i Institut za turizam

Što je sadržaj TOMAS-Nautika istraživanja?

- Osnovni sadržaj istraživanja TOMAS-Nautika 2007 obuhvaća sociodemografski profil nautičara, učestalost dolaska/plovidbe u Hrvatskoj i izvore informacija, osnovna obilježja putovanja/plovidbe, potrošnju na turističkom putovanju/plovidbi i u marinama te stavove o hrvatskoj nautičkoj ponudi, odnosno stupanj zadovoljstva elementima te ponude u Hrvatskoj kao i usporedbu nautičke ponude Hrvatske s konkurentskim destinacijama

Metodologija istraživanja?

- Istraživanje je temeljeno na prikupljanju primarnih podataka putem osobnog intervjua s turistima - nautičarima, a provodilo se u 28 marina na obali i na otocima
- Anketiranje nautičara odvijalo se od lipnja do rujna 2007. godine, a anketirani su domaći nautičari i nautičari iz 11, za Hrvatsku najvažnijih, emitivnih zemalja (Italija, Njemačka, Austrija, Slovenija, Mađarska, Velika Britanija, Češka, Francuska, Poljska, Slovačka i Nizozemska)
- Ukupno je anketirano 2.144 nautičara

Što omogućuju rezultati istraživanja?

- Segmentaciju tržišta, utvrđivanje glavnih prednosti i slabosti nautičke i ukupne turističke ponude koju koriste nautičari, utvrđivanje obilježja potrošnje gostiju nautičara, kontinuirano praćenje trendova domaće i inozemne nautičke potražnje, usporedba obilježja različitih segmenata domaće i inozemne turističke potražnje (gosti nautičari - TOMAS Nautika 2007. i gosti u smještajnim objektima - TOMAS Ljeto 2007.)

Kome sve mogu koristiti rezultati istraživanja?

- Svima koji formiraju i nude proizvod namijenjen nautičkom turističkom tržištu, turističkim djelatnicima u destinacijama, turističkim zajednicama i poglavarstvima, destinacijskim marketing i menadžment tvrtkama, marinama, turističkim stručnjacima i znanstvenicima u institucijama, državnim tijelima, komorama, fakultetima i drugim organizacijama

Tko su naši nautičari?

- Najviše nautičara je u dobi od 30 do 49 godina (57%), a prosječna dob iznosi 44 godine; turisti nautičari u prosjeku su nešto stariji od turista u stacionarnim smještajnim objektima čija je prosječna starost 41 godinu (TOMAS-Ljeto 2007.); nautičari su izrazito obrazovana populacija gostiju, relativno visokih prihoda - više od 80% nautičara ima završenu višu ili visoku školu, a za gotovo polovicu nautičara (47%) mjesečna primanja kućanstva su veća od 3.500 eura

Stavovi i potrošnja nautičara u Hrvatskoj

PRESS RELEASE

Koliko dobro poznaju našu nautičku i turističku ponudu i kako se informiraju o njoj?

- Inozemni nautičari vjerni su Hrvatskoj - 80% inozemnih nautičara već je više je od tri puta plovilo u Hrvatskoj (49% je plovilo u Hrvatskoj već šest i više puta); u ljetu 2007. godine tek je 9% inozemnih nautičara plovilo u Hrvatskoj po prvi puta
- Sukladno dobrom poznavanju hrvatske nautičke ponude, prethodno iskustvo je glavni izvor informacija (44%); slijede preporuke rodbine i prijatelja (25%), Internet (25%) i mediji (24%)

Kako nautičari dolaze do polazne luke u Hrvatskoj?

- Najčešće dolaze vlastitim automobilom (59%), zatim plovilom na kojem i borave (23%) te zrakoplovom (14%)

Koliko noćenja ostvaruju na putovanju/plovidbi i čime se sve bave u marinama i destinacijama koje posjećuju?

- Nautičari na putovanju ostvaruju u prosjeku 14 noćenja, od čega oko 9 noćenja u marinama, 2 noćenja u mjesnim lučicama te po jedno do dva noćenja na bovi, odnosno na sidru, izvan mjesnih lučica i marina; u čarteru se ostvaruje prosječno 11 noćenja, a na individualnoj plovidbi 17 noćenja
- Nautičari tijekom boravka u marini i destinaciji najčešće odlaze u slastičarnice i kafiće (njih 98%), restorane (97%), u kupnju (94%), na izlete (84%), na šetnje u prirodi (80%), razgledavaju znamenitosti (79%), posjećuju lokalne zabave (78%) te se bave i nizom drugih sportskih, zabavnih ili rekreativnih aktivnosti

Koliko su zadovoljni ponudom?

- Nautičari su najzadovoljniji 'ljepotom prirode i krajolika' te 'osobnom sigurnošću'; zadovoljstvo su iskazali i organizacijom prihvata u marini za goste u čarteru, uslužnošću osoblja u marini, bogatstvom gastronomske ponude te prometnom dostupnošću polazne luke; srednji stupanj zadovoljstva nautičari su iskazali za većinu elemenata koji se odnose na ponudu marine, a s četiri elementa ponude nautičari nisu bili zadovoljni - raznolikost kulturnih manifestacija, raznolikost sadržaja za zabavu, bogatstvo sportskih sadržaja, mogućnosti kupnje u marinama

Što su nam konkurentske prednosti, a što nedostaci u usporedbi s drugim mediteranskim nautičkim destinacijama?

- Rezultati pokazuju da su konkurentske prednosti hrvatskog nautičkog 'proizvoda' svi aspekti ljepote i očuvanosti prirode te čistoća mora, kao i socijalni elementi sigurnosti i gostoljubivosti; boljim od konkurencije ocijenjen je i prostorni raspored marina
- Kao nautička destinacija, Hrvatska je dobila lošije ocjene od konkurencije kada je riječ o kapacitetu i uređenosti marina te imidžu zemlje, a podjednako je u odnosu na konkurenciju ocijenjena ugostiteljska ponuda i 'vrijednost za novac' ukupne nautičke ponude

Koliko nautičari u prosjeku dnevno troše?

- Prosječna dnevna potrošnja nautičara tijekom plovidbe/putovanja (ne uključujući izdatke za prijevoz do i od polazne luke) iznosi 100 eura; prosječna dnevna potrošnja nautičara na individualnim putovanjima iznosi 78 eura (ne uključujući fiksne troškove plovidbe), a nautičara u čarteru 171 euro

Koji su glavni trendovi nautičke potražnje i potrošnje u Hrvatskoj u razdoblju 2004.-2007.?

- Kontinuirana dominacija srednje dobne skupine, povećanje udjela bolje obrazovanih nautičara
- Udio nautičara vjernih hrvatskoj nautičkoj ponudi raste
- Nautičari sve više koriste medije i Internet prilikom prikupljanja informacija
- Raste dolazak nautičara zrakoplovom i plovilom
- Raste udio kraćih boravaka nautičara, a smanjuje se udio dužih boravaka
- Nautičari su sve aktivniji i sve zadovoljniji ponudom
- Raste prosječna dnevna potrošnja nautičara

Ministarstvo turizma RH

Zrinka Marušić

Siniša Horak

Split, lipanj 2008.

nautika

Tomas

stavovi i
potrošnja
nautičara u
Hrvatskoj

TOMAS ISTRAŽIVANJE – 20 GODINA

- ✓ **TOMAS Ljeto** – jedino kontinuirano istraživanje turističke potražnje u Hrvatskoj – dosad provedeno 7 istraživanja, od 1987. godine
- ✓ **Širenje istraživanja na druge segmente:**
TOMAS Nautika (2001., 2004., 2007.);
TOMAS Tranzit; TOMAS Brodska kružna putovanja;
TOMAS Nacionalni i parkovi prirode;
TOMAS Zagreb; TOMAS Kulturni turizam
- ✓ **VRIJEDNOST** – mogućnost usporedbe obilježja tijekom duljeg vremenskog razdoblja (u pripremi publikacija TOMAS Trendovi)
- ✓ **VRIJEDNOST** – korisnost i upotrebljivost dobivenih podataka za kreiranje turističke politike na nacionalnoj i na regionalnoj razini

REZULTATI TOMAS NAUTIKA 2007

KNJIGA NA CD-u

- metodologija
- glavni nalazi
- nalazi prema zemljama porijekla
- nalazi prema dužini plovila
- nalazi prema organizaciji plovidbe
- tablični prilog i sažetak i na engleskom jeziku

PREZENTACIJA

- metode provođenja
- glavni rezultati prema temama
- značajna odstupanja u rezultatima s obzirom na zemlju porijekla, dužinu plovila ili organizaciju plovidbe
- razlike u odnosu na segment ljetne stacionarne potražnje (TOMAS Ljeto 2007.)

CILJEVI ISTRAŽIVANJA

**Ciljevi
istraživanja**

Metodologija

**Istražiti obilježja nautičke
turističke potražnje**

Pratiti trendove

**Zadovoljiti nove potrebe korisnika
rezultata istraživanja**

**REPREZENTATIVNOST
(uzorak)**

**POUZDANOST PROCJENA
(uzorak)**

**USPOREDIVOST
(sadržaj)**

METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

Metoda prikupljanja podataka

⇒ **Osobni intervju**

Veličina uzorka

⇒ **2.144 ispitanika-nautičara (875 u čarteru)**

Dizajn uzorka

⇒ **Stratificirani slučajni uzorak**

⇒ **Reprezentativan prema zemljama porijekla i sezoni**

⇒ **Individualna i čarter plovidba**

Lokacije anketiranja

⇒ **28 marina na obali i na otocima (zastupljene sve regije)**

Ispitanik

⇒ **Domaći i inozemni nautičari (11 zemalja porijekla)**

Razdoblje

⇒ **Lipanj – rujan 2007**

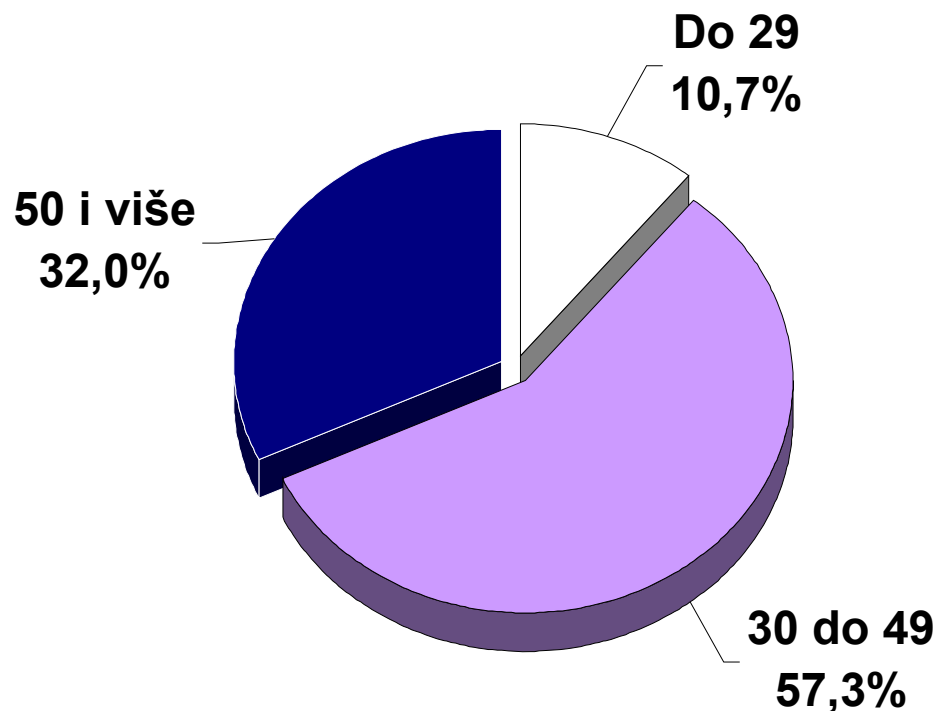
PRIKAZ REZULTATA ISTRAŽIVANJA

- **Sociodemografski profil**
- **Priprema putovanja**
- **Obilježja plovidbe**
- **Zadovoljstvo ponudom**
- **Potrošnja**

SOCIODEMOGRAFSKI PROFIL

Prosječna dob 44 godine (medijan 43 godine)

DOB (GODINE STAROSTI)

Generacijske skupine	%
----------------------	---

Y (do 27)	7
--------------	---

X (28 do 47)	56
-----------------	----

'Baby boomers' (48 do 64)	32
------------------------------	----

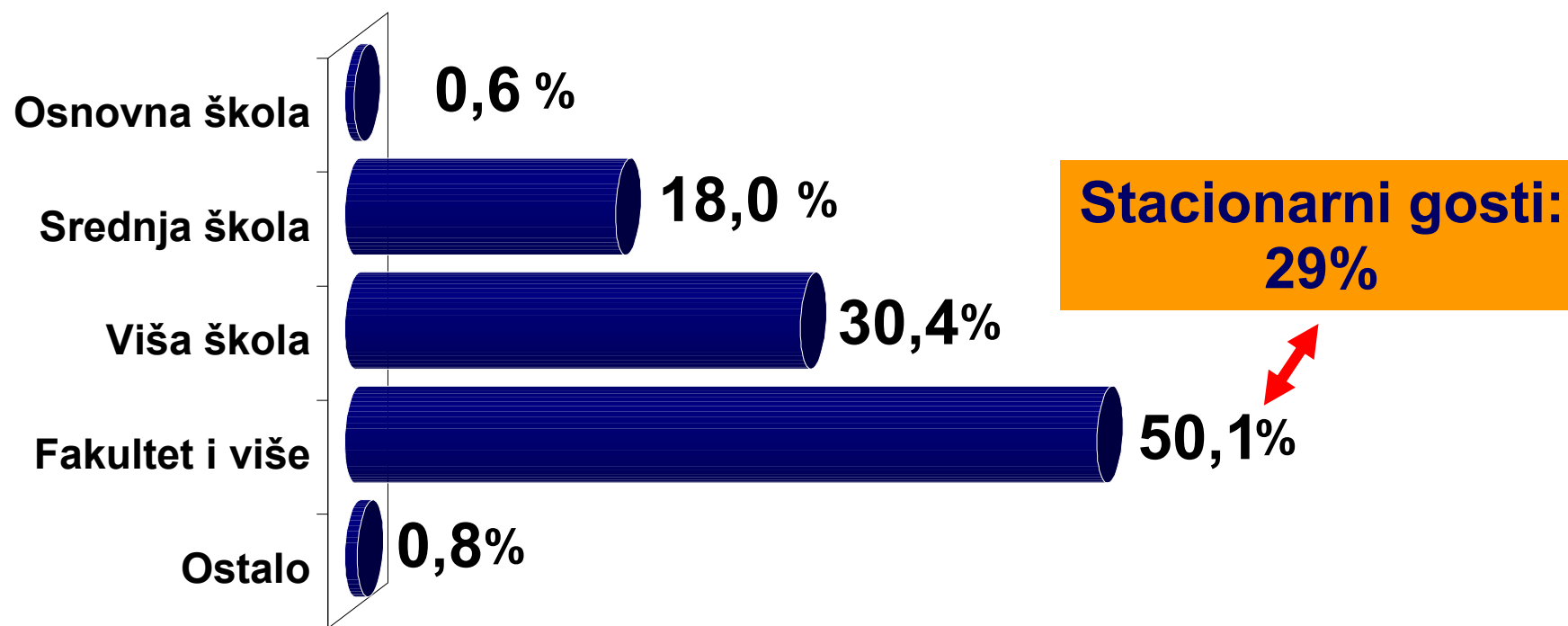
'Golden age' (65 i više)	5
-----------------------------	---

**Stacionarni gosti:
41 godina u prosjeku**

SOCIODEMOGRAFSKI PROFIL

80% nautičara sa završenom višom ili visokom školom

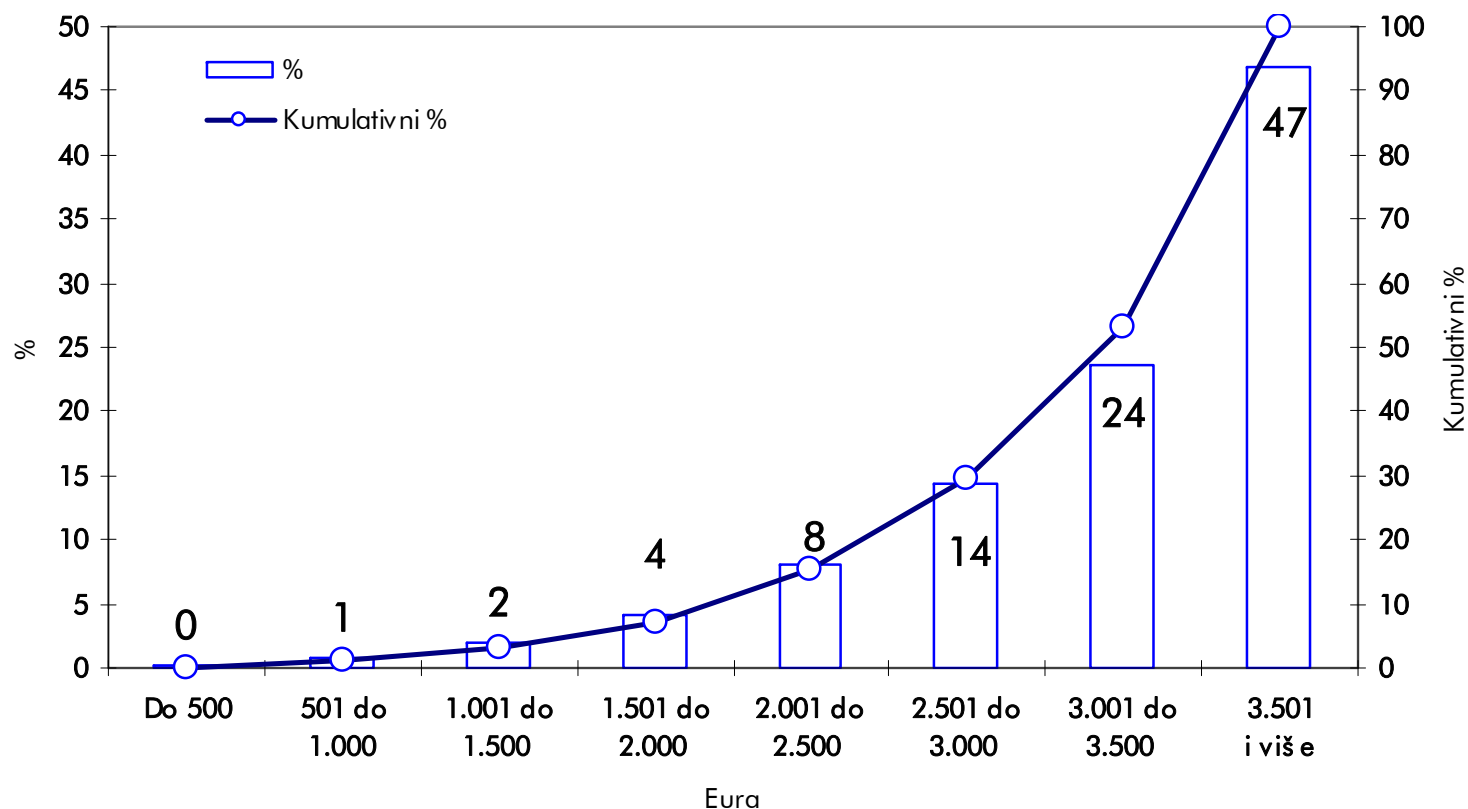
STUPANJ OBRAZOVANJA

SOCIODEMOGRAFSKI PROFIL

MJESEČNA PRIMANJA KUĆANSTVA

Za 47% nautičara mjesečna primanja kućanstva veća od 3.500 eura

Stacionarni gosti:

Za 8% mjesečna primanja kućanstva veća od 3.500 eura

SOCIODEMOGRAFSKI PROFIL – TREND

ODSTUPANJA

- Najviše fakultetski obrazovanih nautičara (više od 60%) među Nizozemcima, Britancima, Francuzima i Slovacima
- Nautičari u čarteru u prosjeku su obrazovaniji od nautičara na individualnoj plovidbi (57% prema 46%)
- Najviše prihode kućanstava imaju Nizozemci i Britanci
- Mjesečni prihodi veći na dužim plovilima

TREND

- Kontinuirana dominacija srednje dobne skupine
- Povećanje razine obrazovanja gostiju (42% fakultetski obrazovanih nautičara u 2004. godini i 50% u 2007. godini)

UČESTALOST DOLASKA U HRVATSKU

80% 'vjernih' nautičara; 9% 'novih' nautičara

Učestalost dolaska/plovidbe u Hrvatsku*	%	%
Prvi posjet	9,0	18,9
Drugi posjet	11,4	20,7
3 do 5 posjeta	30,7	33,1
6 i više posjeta	49,0	27,3

* Za inozemne goste.

Najveći udio 'novih' nautičara među:

- 'čarterašima' (17%)
- Britancima (31%) i Slovacima (28%)

Najvjerniji:

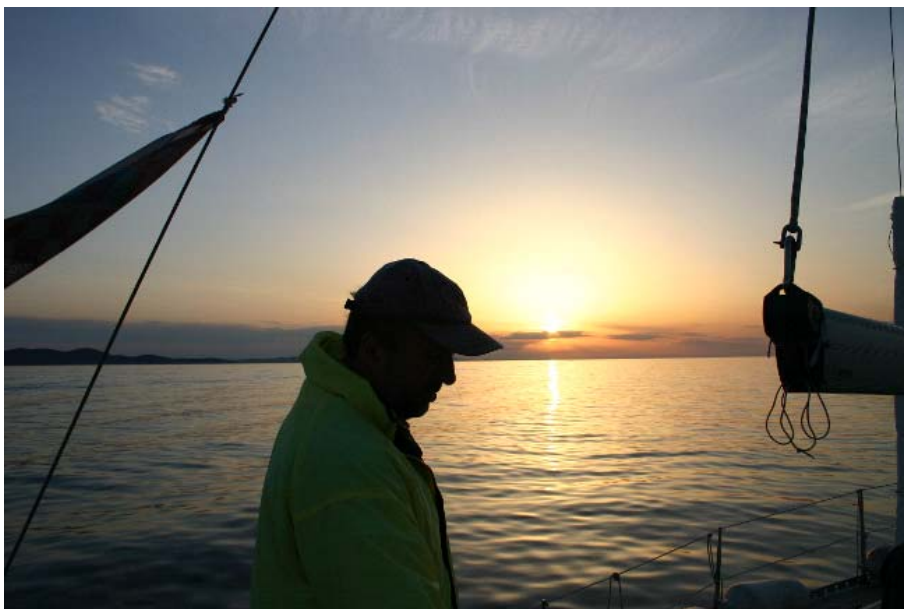
- Slovenci (68% sa šest i više posjeta) i Nijemci (56%)

UČESTALOST DOLASKA – TREND

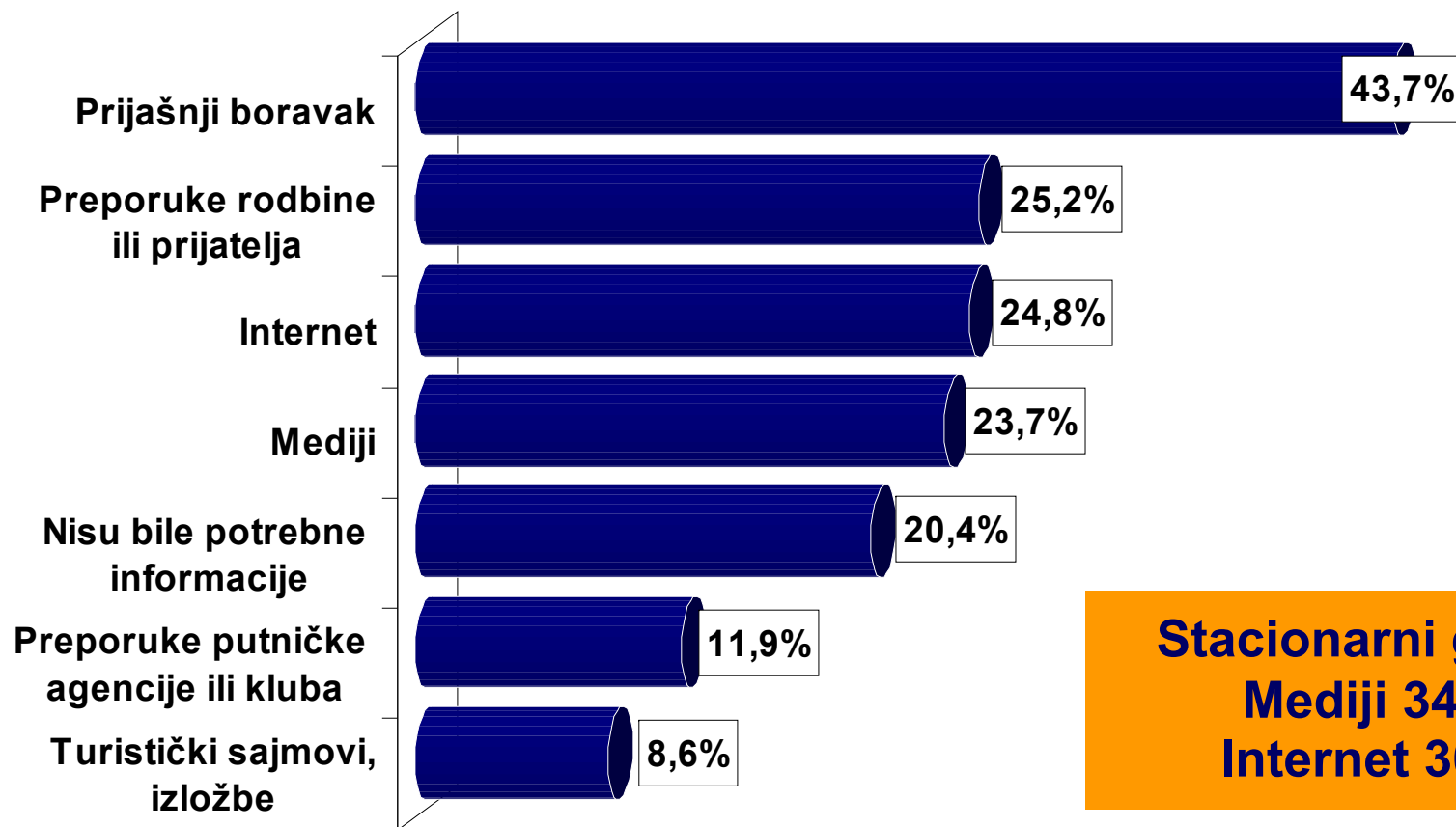
TREND

→ Povećava se udio nautičara vjernih hrvatskoj nautičkoj ponudi (42% nautičara koji su već šest i više puta plovili u Hrvatskoj u 2004. prema 49% u 2007.)

IZVORI INFORMACIJA

Posljedica velikog udjela 'vjernih' nautičara – glavni izvor informacija je prijašnji boravak

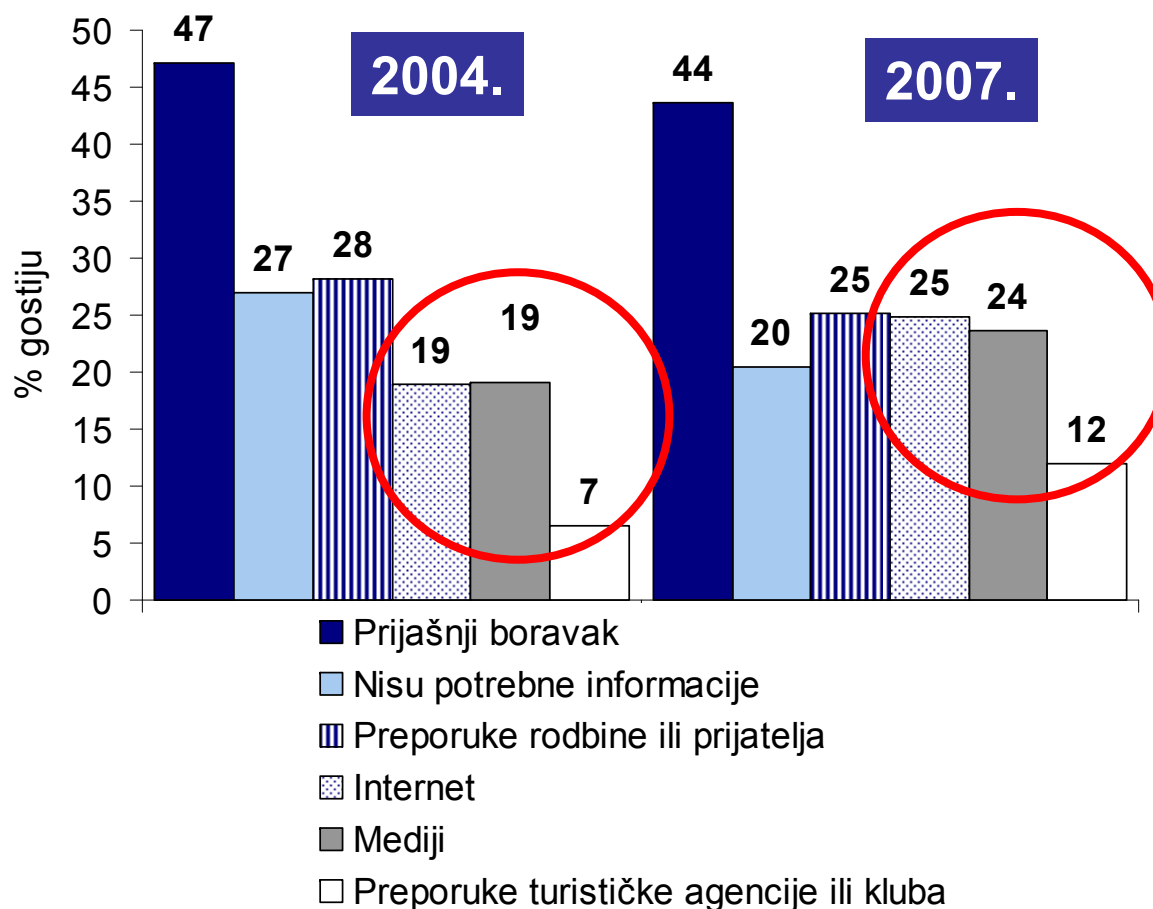

IZVORI INFORMACIJA – TREND

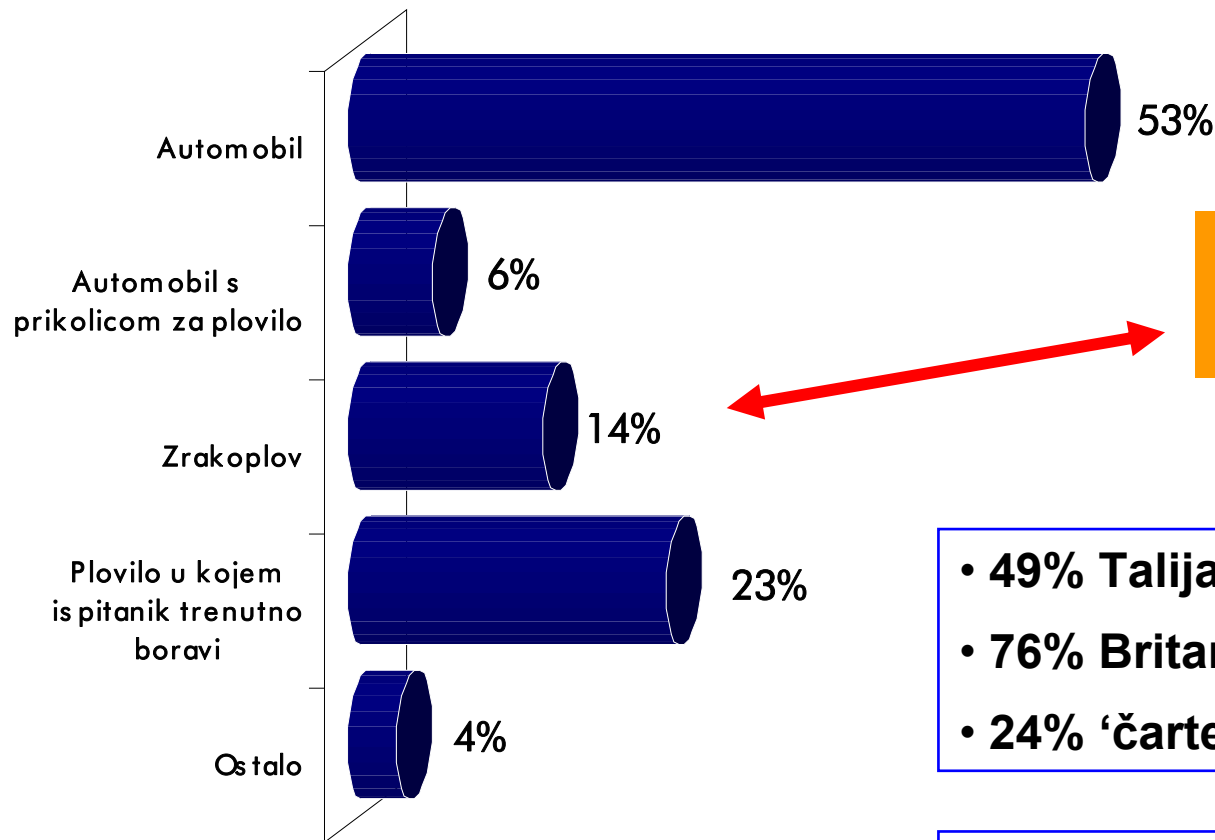
TREND

- Porast korištenja Interneta, medija i preporuka
- Informacije se prikupljaju *istodobno* iz više izvora

PRIJEVOZNO SREDSTVO

Nautičari do polazne luke dolaze automobilom, plovilom ili zrakoplovom

**Stacionarni gosti:
9%**

- 49% Talijana dolazi plovilom
- 76% Britanaca dolazi zrakoplovom
- 24% 'čarteraša' dolazi zrakoplovom

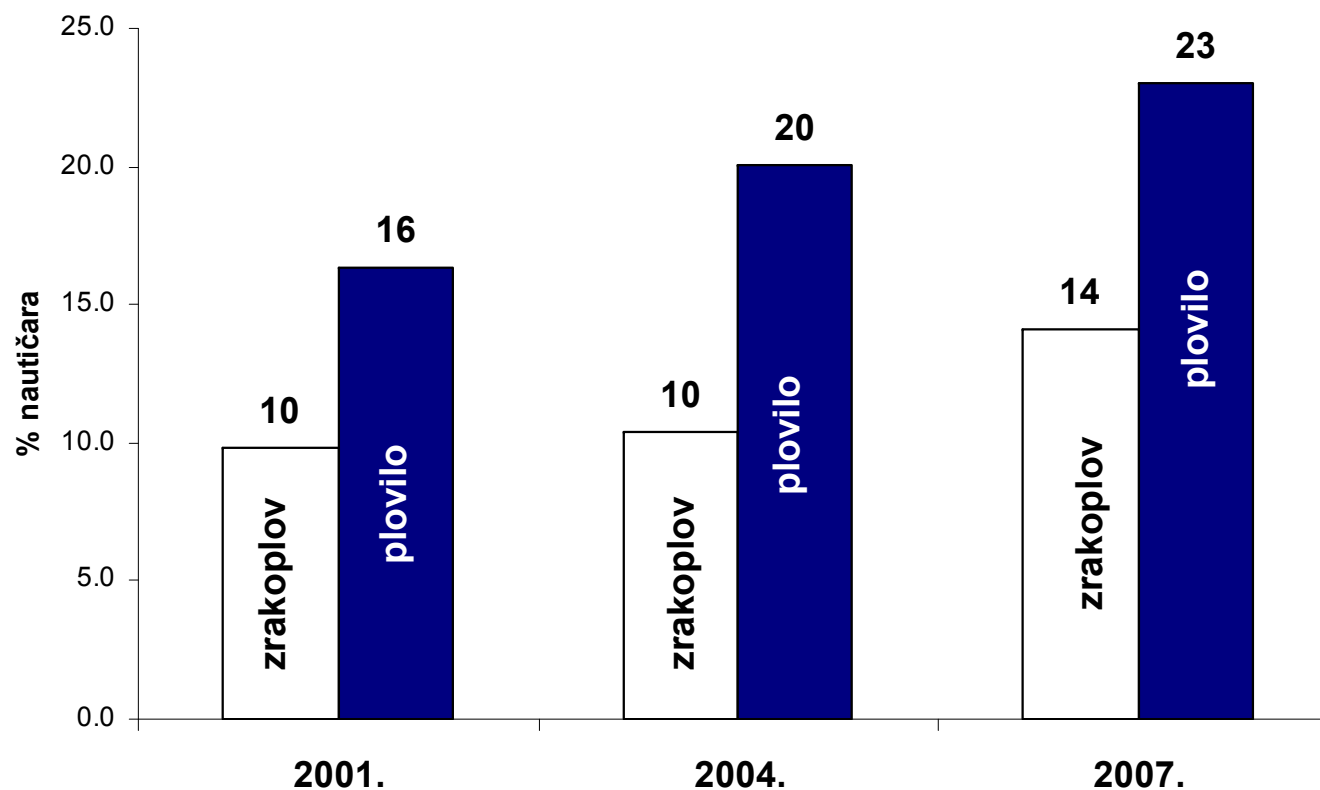
- 40% koristi usluge niskotarifnih zračnih prijevoznika (redovni let)

PRIJEVOZNO SREDSTVO – TREND

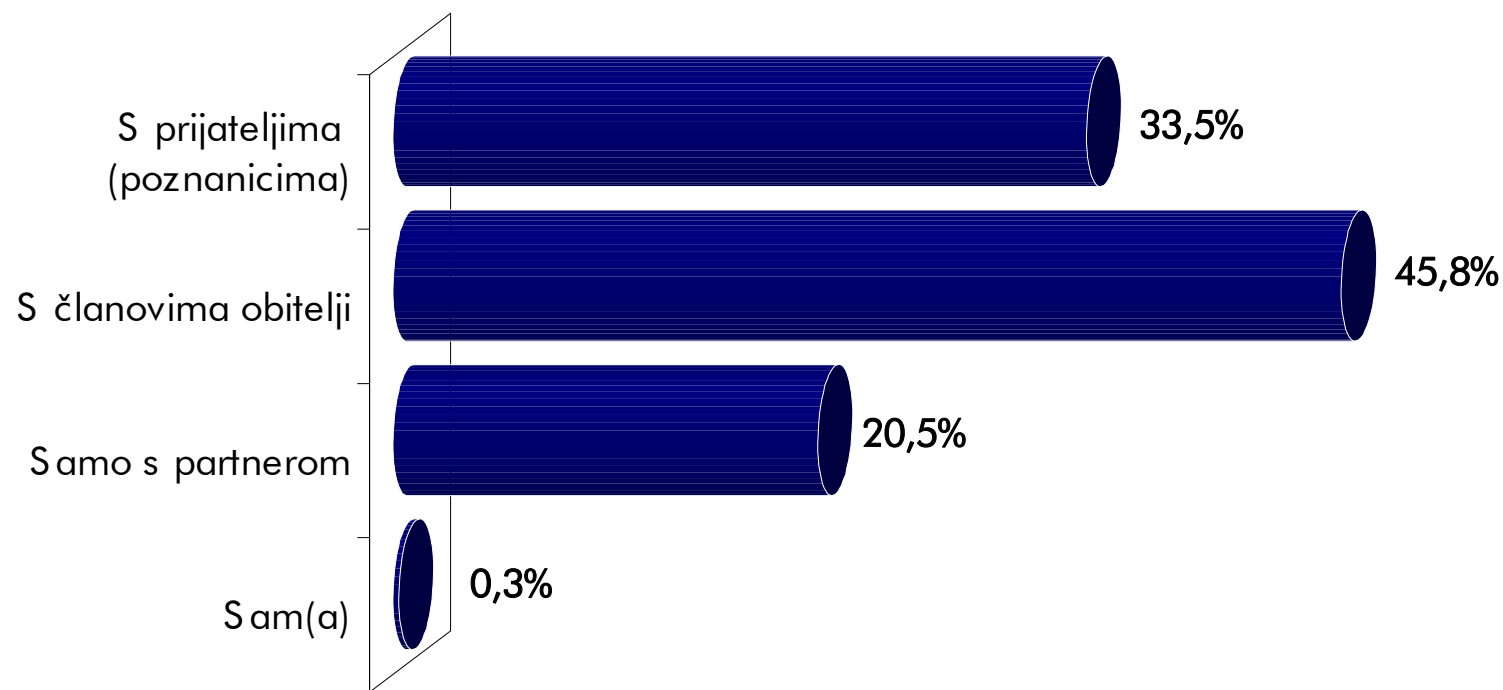
TREND

- ➔ Automobilski prijevoz dominantan (59%)
- ➔ Raste udio dolazaka zrakoplovom i plovilom

PRATNJA NA PUTOVANJU

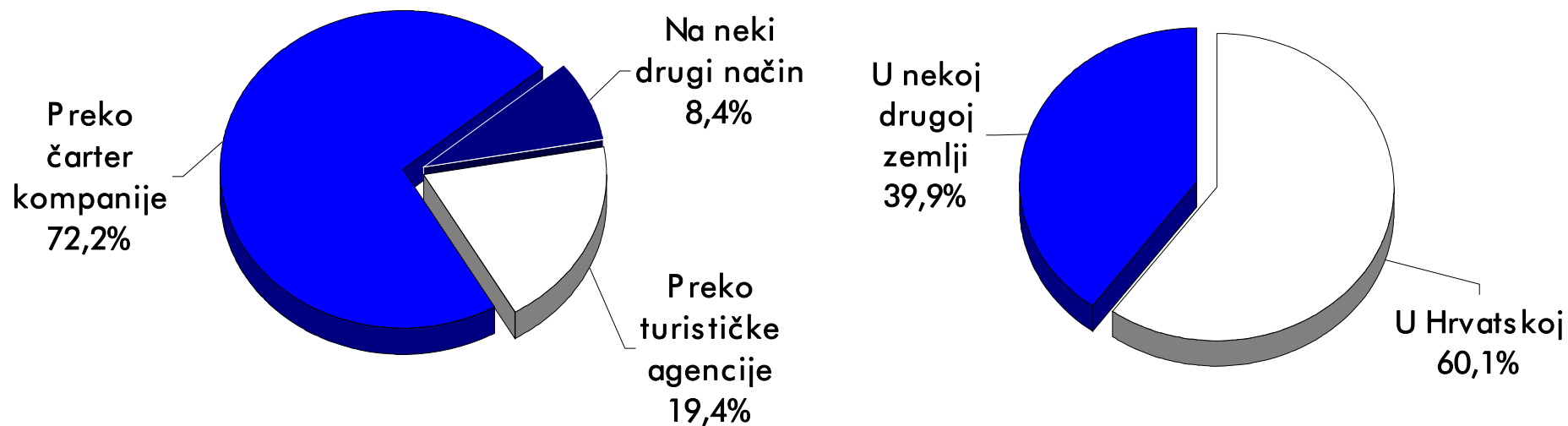
Obiteljski dolazak dominantan; na plovilu u prosjeku 5 osoba; svako peto plovilo (22%) ima unajmljenog skipera ili posadu

- 5 osoba u prosjeku na čarteru i 4 osobe u prosjeku na plovilima u individualnom vlasništvu
- na unajmljenim plovilima skiper ili unajmljena posada četi puta češći (37% prema 11%)

PLAĆANJE NAJMA PLOVILA

Plovilo se najčešće unajmljuje preko čarter kompanije, a najam se plaća u Hrvatskoj

OBILJEŽJA PLOVIDBE

Najčešći način plovidbe: od luke/marine do luke/marine

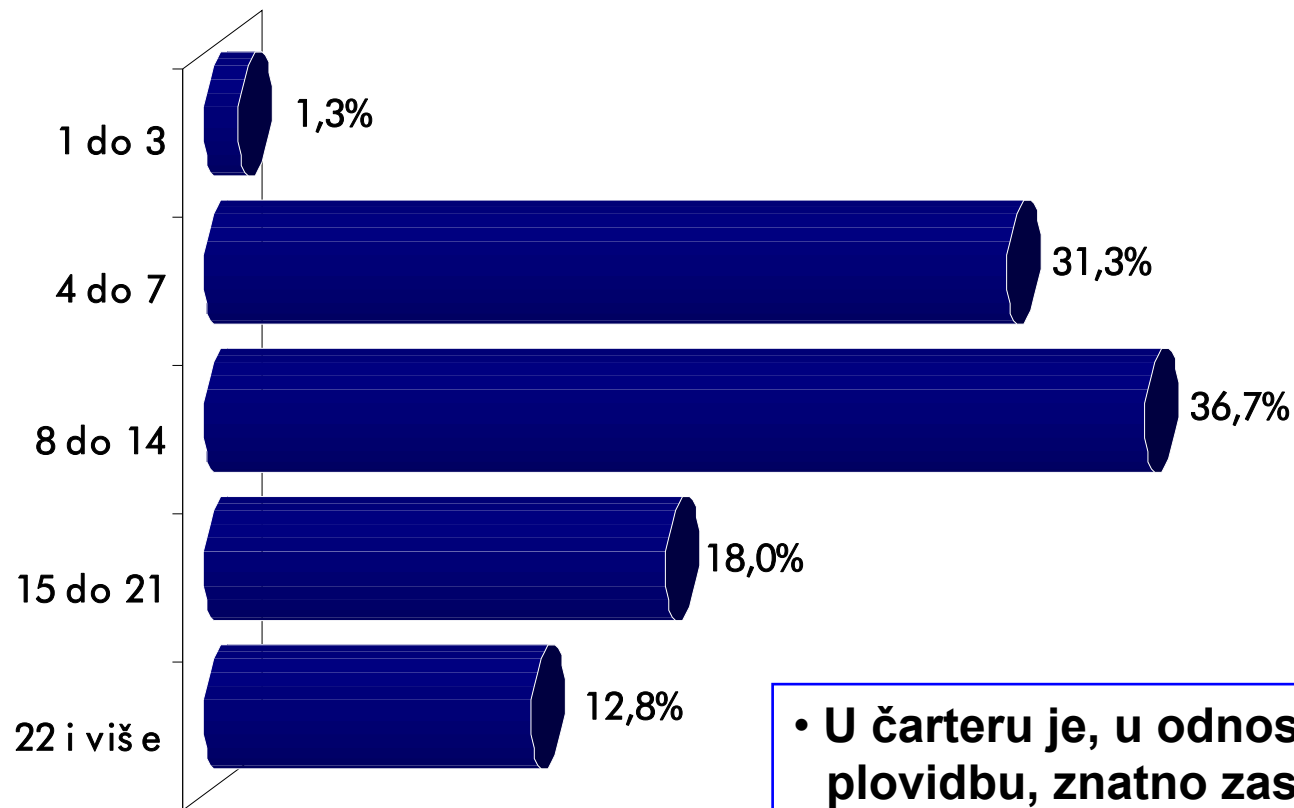
Vrsta plovidbe	%
Pretežno dnevni izleti iz matične luke	22,4
Pretežno plovidba od luke/marine do luke/marine	43,9
Pretežno plovidba i noćenje na sidru izvan luka i marina	13,4
Plovidba na kojoj se ostvaruje podjednak broj noćenja u lukama/marinama i na sidru	20,4
UKUPNO	100,0

- Na dnevne izlete iz matične luke češće odlaze
 - nautičari iz Češke (31%)
 - nautičari na plovilima dužine do 9 metara (34%)
- Slovenci natprosječno noćenje ostvaruju na sidru, izvan luka/marina (26%)

DULJINA PLOVIDBE

Nautičari na putovanju ostvaruju u prosjeku 14 noćenja

Stacionarni gosti:
10 noćenja

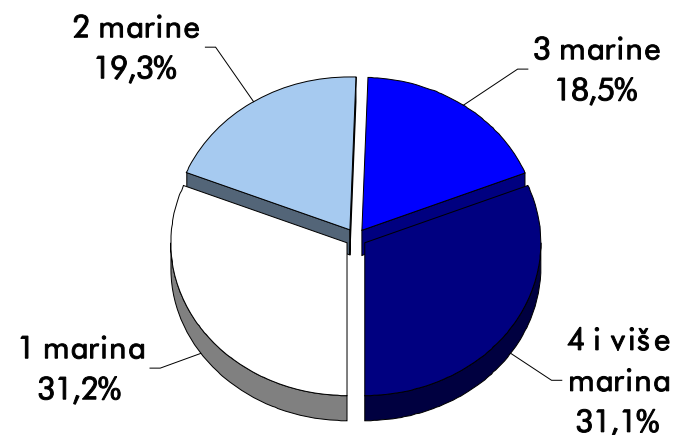

- U čarteru je, u odnosu na individualnu plovidbu, znatno zastupljeniji boravak od 4 do 7 noćenja (51% prema 18%)
- U čarteru se ostvaruje 11 noćenja, a na individualnoj plovidbi 17 noćenja u prosjeku

DULJINA PLOVIDBE, MJESTO SIDRENJA

Nautičari tijekom plovidbe posjete u prosjeku 3 marine

Mjesto sidrenja/noćenja	Prosječan broj noćenja
UKUPNO	14,2
U marinama	8,9
U mjesnim lučicama	2,2
Na bovi izvan mjesnih lučica i marina	1,3
Na sidru izvan mjesnih lučica i marina	1,6
U smještajnim objektima na kopnu	0,2

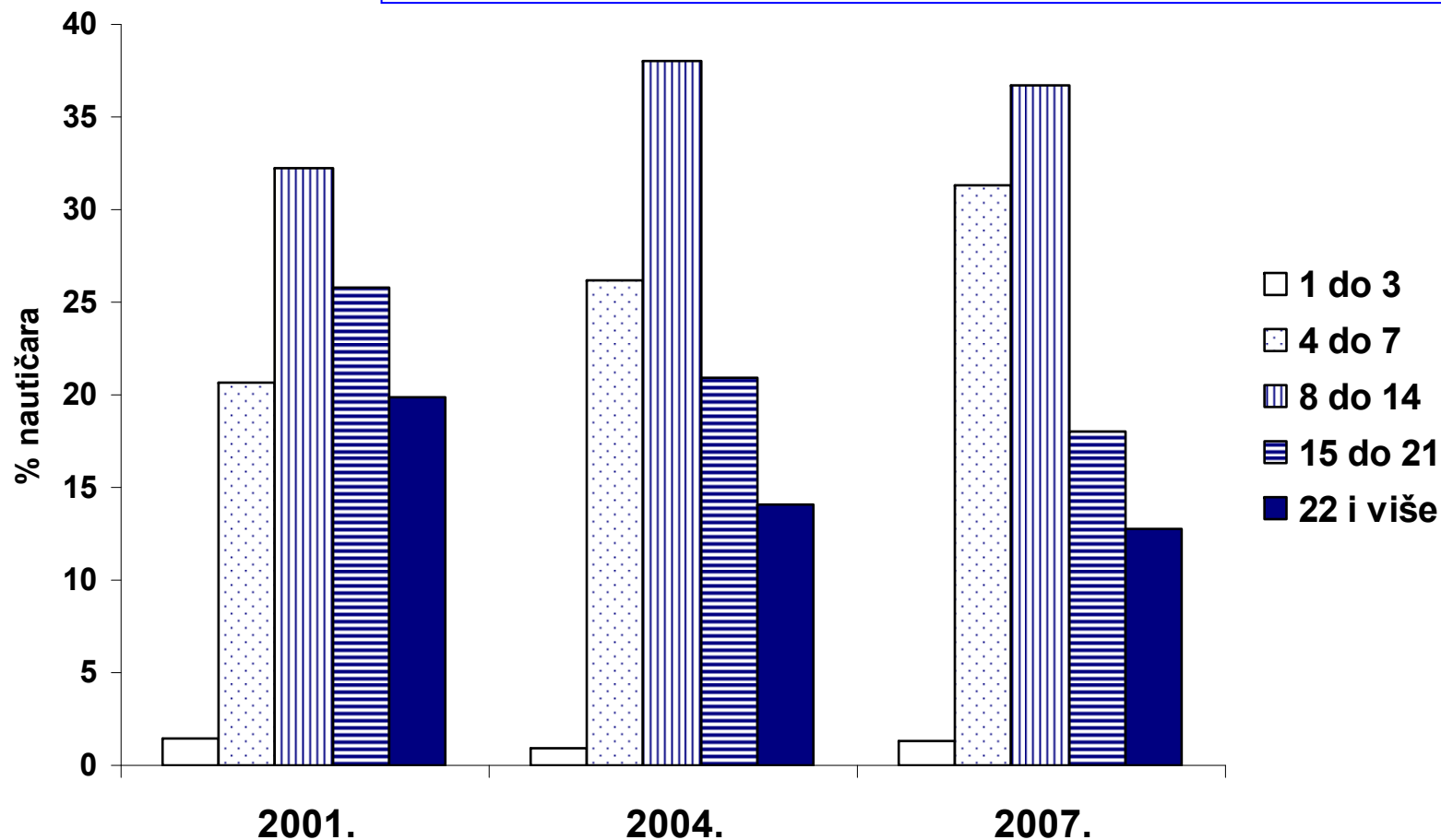
- U marinama češće noće Talijani i Nijemci

DULJINA PLOVIDBE – TREND

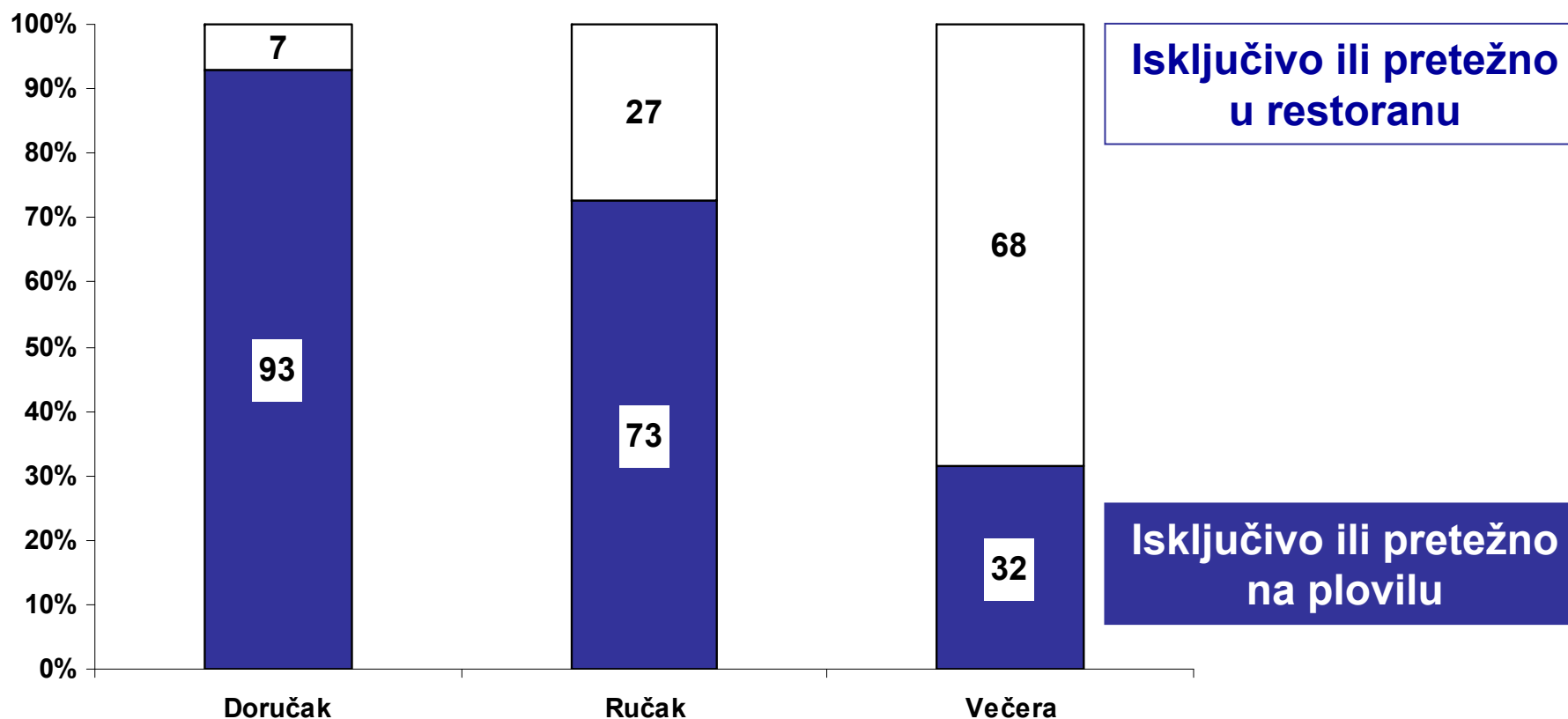
TREND

- Raste udio kraćih boravaka, a smanjuje se udio dužih boravaka
- Prosječna duljina boravka nautičara smanjena je sa 16 noćenja u 2004. godini na 14 noćenja u 2007. godini

ORGANIZACIJA PREHRANE

Nautičari večeraju uglavnom u restoranima

- U restorane na večeru češće odlaze nautičari iz Velike Britanije, Nizozemske, Francuske i Austrije

AKTIVNOSTI NAUTIČARA

Više od 80% gostiju:

1. Odlazi u slastičarnice, 'kafiće'
2. Odlazi u restorane
3. Odlazi u kupnju
4. Odlazi na izlete

- Talijani se češće bave ronjenjem
- Slovenci i domaći nautičari češće se bave ribolovom
- Nautičari na individualom putovanju aktivniji su od 'čarteraša' i većinom se aktivnosti bave u većoj mjeri

Između 60 i 80% gostiju:

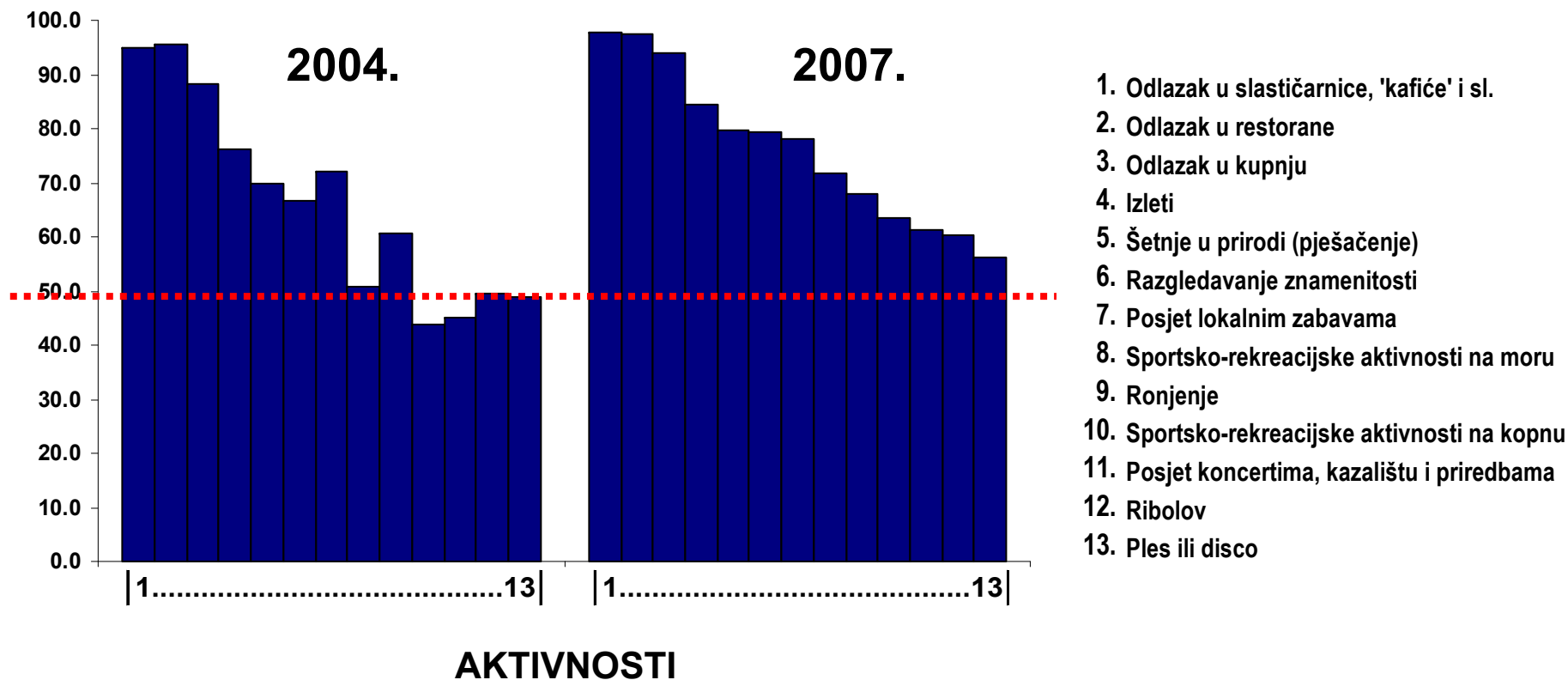
5. Odlazi na šetnje u prirodu
6. Razgledava znamenitosti
7. Posjećuje lokalne zabave
8. Bavi se sportsko-rekreacijskim aktivnostima na moru
9. Bavi se ronjenjem
10. Bavi se sportsko-rekreacijskim aktivnostima na kopnu
11. Posjećuje koncerte, kazališta i priredbe
12. Bavi se ribolovom

AKTIVNOSTI U DESTINACIJI – TREND

TREND

- Gosti sve aktivniji
- Povećava se učestalost sudjelovanja u pojedinim aktivnostima

1. Odlazak u slastičarnice, 'kafiće' i sl.
2. Odlazak u restorane
3. Odlazak u kupnju
4. Izleti
5. Šetnje u prirodi (pješačenje)
6. Razgledavanje znamenitosti
7. Posjet lokalnim zabavama
8. Sportsko-rekreacijske aktivnosti na moru
9. Ronjenje
10. Sportsko-rekreacijske aktivnosti na kopnu
11. Posjet koncertima, kazalištu i priredbama
12. Ribolov
13. Ples ili disco

ZADOVOLJSTVO PONUDOM

- **Ocjena stupnja zadovoljstva**
 - 24 elementa ponude
 - Ocjene: od 1 do 5
- **Usporedba s konkurentskim zemljama**
 - 13 elemenata: **SOCIJALNI ELEMENTI, PRIRODA, UGOSTITELJSTVO, NAUČKA PONUDA, VRIJEDNOST ZA NOVAC**
 - Ocjena: Isto, Bolje ili Lošije
 - Hrvatska u usporedbi sa Španjolskom, Francuskom, Italijom, Grčkom, Turskom

Palma de Mallorca, Španjolska

Kemer, Turska

Oia, Grčka

STUPANJ ZADOVOLJSTVA

Gosti zadovoljni ljepotom prirode, osobnom sigurnošću, osobljem u marinam, gastronomskom ponudom i prometnom dostupnošću

Ljepota prirode i krajolika

Osobna sigurnost

Prihvat u marini*

Uslužnost osoblja u marini

Bogatstvo gastronomske ponude

Prometna dostupnost polazne luke

VRLO VISOK STUPANJ

VISOK STUPANJ

* Za nautičare u čarteru

STUPANJ ZADOVOLJSTVA

Gosti srednje zadovoljni ukupnom ponudom i većinom elemenata ponude marina, a nezadovoljni elementima ponude destinacije

Opskrba plovila*

Prihvat u zračnoj luci*

Prostorni raspored marina

Dostatnost priključaka za vodu i struju u marinama

Uređenost i čistoća okoliša u marinama

Ukupna ponuda za nautičare

Opskrbljenost vodom u marinama

'Vrijednost za novac' ukupne ponude za nautičare

Kvaliteta ugostiteljskih usluga u marinama

Vezovi (širina i ispravnost)

Usluge na cestama

Kvaliteta tehničkog servisa u marinama

Mogućnosti za kupnju u destinacijama

Sanitarije u marinama

Raznolikost kulturnih manifestacija

Raznolikost sadržaja za zabavu

Bogatstvo sportskih sadržaja

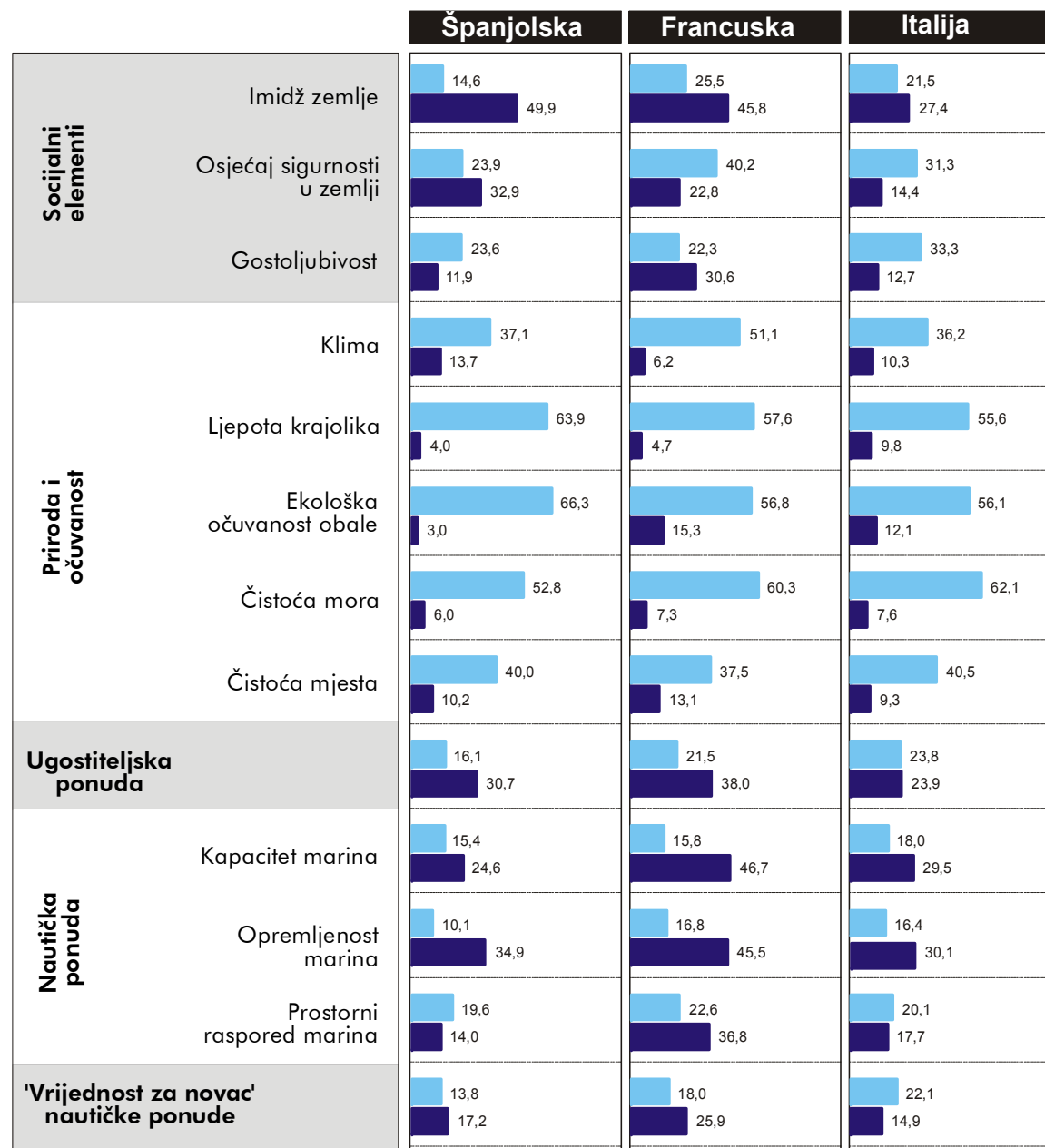
Mogućnosti za kupnju u marinama

SREDNJI STUPANJ

NIZAK STUPANJ

* Za nautičare u čarteru

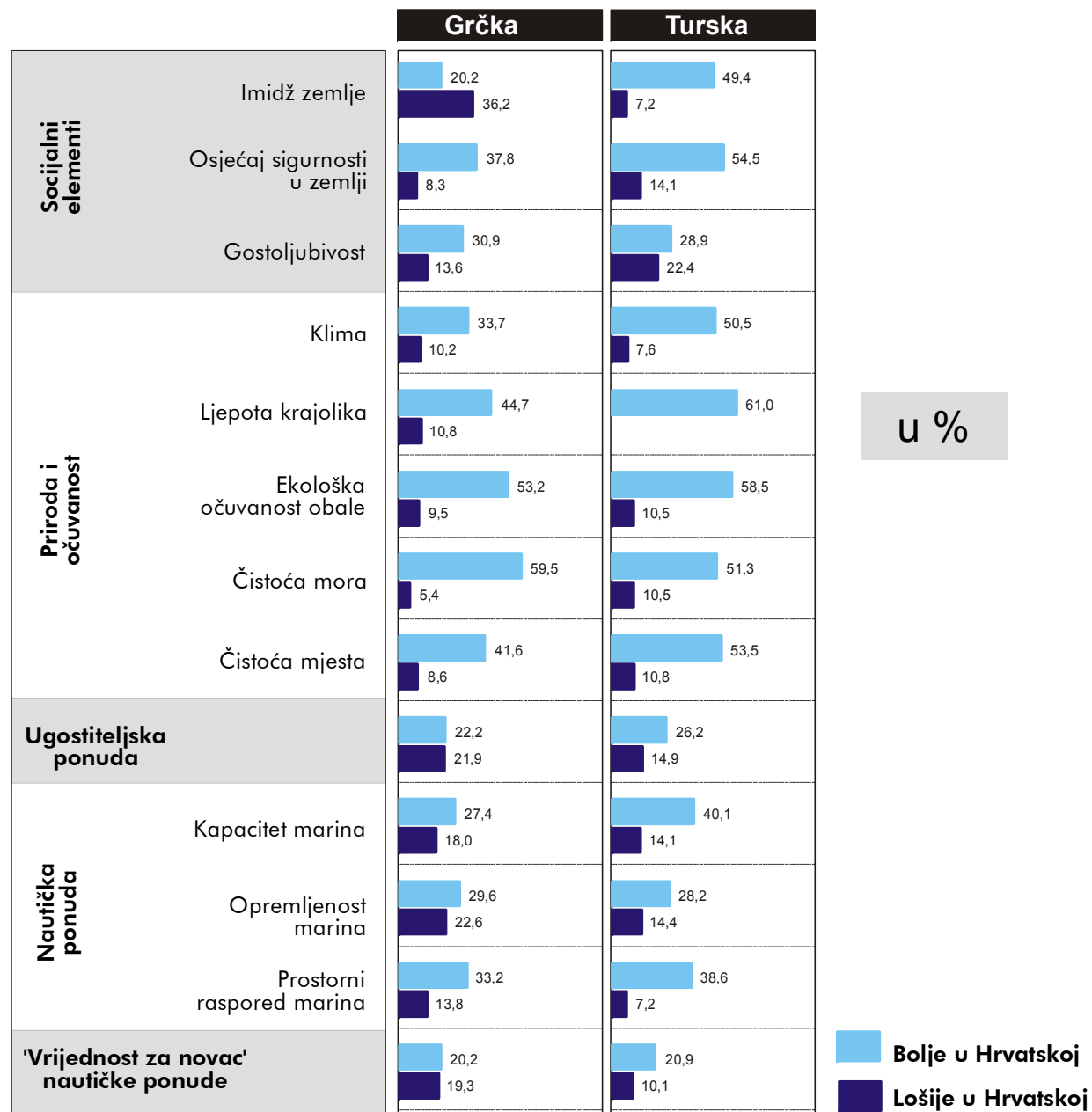
USPOREDBA S KONKURENCIJOM

u %

■ Bolje u Hrvatskoj
■ Lošije u Hrvatskoj

USPOREDBA S KONKURENCIJOM

STUPANJ ZADOVOLJSTVA – TREND

TREND

- Većinom elemenata nautičari izrazito zadovoljniji nego u 2004.
- Proširila se skupina elemenata kojima su nautičari zadovoljni
- Niti jednim elementom ponude nautičari nisu bili izrazito nezadovoljni u 2007. (u 2004. takvih je elemenata bilo 18 od 24)
- I dalje najveće prednosti hrvatske nautičke ponude – ljepota prirode i osobna sigurnost
- I dalje najveći nedostaci – opremljenost marina
- I dalje najveće nezadovoljstvo elementima ponude destinacije (zabava, kultura, sport, kupnja)

POTROŠNJA NAUTIČARA

Prosječna dnevna potrošnja po osobi

€

	Ukupno	Individualna plovidba	Čarter
UKUPNO	100	78	171
Izdaci za plovilo	58	38	123
Najam	20	-	83
Skiper	3	2	7
Vez	10	11	9
Gorivo i mazivo	22	21	23
Servisne usluge i ostalo	3	4	1
Ostali izdaci	42	40	48
Smještaj	1	1	1
Ugostiteljske usluge	18	17	22
Kupnja	16	15	18
Kultura, zabava, sport	5	5	5
Ostalo	2	2	2

POTROŠNJA NAUTIČARA

Prosječna potrošnja po osobi na putovanju

€

	Ukupno	Individualna plovidba	Čarter
UKUPNO	1.591	1.482	1.789
Izdaci za prijevoz	163	169	153
Izdaci za plovilo	827	635	1.178
Ostali izdaci	601	678	458

IZDACI ZA PLOVILO:

- Najam
- Skiper
- Vez
- Gorivo i mazivo
- Servisne usluge i ostalo

OSTALI IZDACI TIJEKOM PLOVIDBE:

- Smještaj
- Ugostiteljske usluge
- Kupnja
- Kultura, zabava, sport
- Ostalo

POTROŠNJA U DESTINACIJI – TREND

TREND

- **Prosječna dnevna potrošnja ostvarena u 2007. 39% je veća od one u 2004. (u tekućim cijenama)**
 - **Prosječna dnevna potrošnja nautičara na vlastitim plovilima povećana 40%**
 - **Prosječna dnevna potrošnja 'čarteraša' povećana 23%**
- **Izdaci za ugostiteljske usluge, trgovinu, sport, zabavu i kulturu povećani su 53%**
- **Izdaci za plovilo povećani su 31%**
 - **Izdaci za gorivo porasli 68%**

UKRATKO...

- Povećan broj noćenja nautičara u lukama nautičkog turizma
- Smanjeno prosječno trajanje boravka
- Povećan udio visoko obrazovanih nautičara
- Povećana učestalost sudjelovanja u različitim aktivnostima
- Povećan stupanj zadovoljstva elementima ponude
- Ponudom marina i destinacija nautičari i dalje srednje zadovoljni ili nezadovoljni
- Povećana prosječna dnevna potrošnja

Hvala na pozornosti!

Institut za turizam

Vrhovec 5, 10000 Zagreb

Tel: 01 3909 666

Fax: 01 3909 667

Email: zrinka.marusic@iztzg.hr

Web: www.iztzg.hr